

Съзнавайки важността на постъпката си, х. Стоянъ на другия денъ рано качилъ коня си и право въ Търново при хаджи Ибраимъ и х. Дервишъ, разказалъ случката съ запителата и не само се оправдалъ, ами предизвикалъ къмъ виновнитѣ дисциплинарни наказания.

Презъ 1850 год. х. Стоянъ ходилъ отъ страна на раитѣ въ търновската каза въ Цариградъ, придруженъ съ други представители отъ околията, да иска отъ великия везиръ намаление даждието за овце и за дюлюми, понеже тая година нѣмало плодородие, и сполучилъ. Хаджи Стоянъ се застъпвалъ за раитѣ презъ капитанъ Николовата завѣра (1856 г.) и презъ Априлското въстание (1876 г.). Неведнажъ х. Стоянъ посочвалъ на властниците въ Търново вилнението и звѣрствата на башибозуцитѣ.

Отъ х. Стоянъ сж запазени писма, търговски тевтери, бележки за случки и събития, които показватъ неговата наблюдателностъ и отзивчивостъ къмъ всичко. Този народенъ трибунъ постоянно четѣлъ разни книги, предимно, разбира се, черковни. Въ неговата архива се намиратъ две книги за турцитѣ, богословие, църковни служби (вечерна и утрина), една френска книга и една граматика, книгата „Битие“, псалтикия, описания на светия градъ Иерусалимъ и др. Хаджи Стоянъ билъ въ връзка съ ученолюбивитѣ кръжове въ Търново и съ митрополията, съ чието знание и съгласие той помирявалъ спорове между съпрузи, изравнявалъ недоразумения и всѣ какви свади между християнитѣ.

Хаджи Стоянъ пишелъ еднакво бързо по гръцки и черковнобългарски.

Следъ Освобождението х. Стоянъ билъ избранъ за народенъ представителъ въ Учредителното събрание, подписалъ конституцията, (х. Стоянъ х. Пановъ, стр. 356), далъ лика си въ гражданска носия на табло „Народни представители“, стр. 336/XXXI („Алманахъ на бълг. конституция“, издание на Петъръ Г. Бакаловъ, Пловдивъ 1911 г., IV колона, второ лице отгоре). Избранъ билъ членъ въ делегацията, която начело съ Климента Браицки ходила въ Русия да благодари на руския царъ Александъръ II за Освобождението на България, но се ядосвалъ, че не билъ въ народна носия, както другитѣ селяни, напр. трънчани и други, които привлѣкли царското внимание. Участвувалъ сжщо въ Свищовското Велико народно събрание (1881 г.), което отмѣнило Търновската конституция, но не гласувалъ и неподписалъ решението за княжеско пълномощие, защото не билъ съгласенъ да се тѣпче конституцията. Хаджи Стоянъ Пановъ сподѣлялъ убежденията на Петко Каравеловъ, Славейковъ, Мих. К. Сарафовъ и др.

Хаджи Стоянъ починалъ презъ ноемврий 1894 г. Жена му Недѣля живѣла още 16 години и умрѣла въ 1910 г. — 101 годишна. Отъ х. Стояна останали трима синове: Сте-